



Målsättningar för Sölvesborgs kommuns upphandlingsarbete

Sölvesborgs kommun, antagen av Kommunfullmäktige § 8, 2016-02-08

Inledning

Sölvesborgs kommun köper årligen varor och tjänster för betydande belopp. För att kommunens verksamhet ska kunna fungera krävs ett ständigt flöde av varor och tjänster.

All upphandling i kommunen sker enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling inom den klassiska sektorn (LOU) och lagen (2007:1092) inom försörjningssektorn (LUF).

De krav som ställs vid en offentlig upphandling ska vara tydliga, transparenta, proportionella, förutsägbara och icke diskriminerande. Detta gäller för all offentlig upphandling.

Vid kommunens upphandlingar kan därutöver sociala, etiska, miljömässiga och ekonomiska hänsyn beaktas. Detta för att kunna främja angelägna samhällsmål som hållbar miljö, minskad ekonomisk brottslighet samt till att ta de sociala och etiska hänsyn som föreligger inom ramen för gällande lagstiftning.

Sociala hänsyn

Att Sölvesborgs kommun kan upphandla med *sociala hänsyn* innebär att kommunen vid framtagande av förfrågningsunderlag utformar utvärderingskriterier och/eller särskilda villkor så att utförandet av det upphandlade tjänsterna verkar i riktning mot vissa sociala mål. Sociala hänsyn kan utformas som tydliga avtals- och utförarvillkor, dvs. villkor som en antagen leverantör ska uppfylla vid avtalsstart eller inom en viss tid därefter. Villkoren behöver alltså inte vara uppfyllda när anbud lämnas.

Exempel på krav som kan ställas kring vad en antagen leverantör ska göra som en del i utförandet av en tjänst (eller entreprenad):

- Ha personal som står långt ifrån den ordinarie arbetsmarknaden, särskilt långtidsarbetslösa och/eller personer med funktionsnedsättning



- Delta i program för att motverka lokal arbetslöshet (anställa viss andel ifrån den lokala arbetsmarknaden)
- Ta emot praktikanter från utbildningar och arbetsmarknadsåtgärder
- Göra något för att främja jämställdhet och en jämn könsmässig sammansättning
- Göra något för att främja mångfald i fråga om etniskt ursprung
- Följa gällande antidiskrimineringslagstiftning
- Vid tjänste- och entreprenadupphandlingar kan kommunen ställa sådana krav att entreprenören vid varje tidpunkt bedriver sin verksamhet så att den inte innebär åsidosättande av lag eller annat som strider mot vad som är allmänt godtaget inom kollektivavtalsområdet
- Vid upphandling där lokaler eller offentliga miljöer utgör en del av föremålet för upphandling ska tillgänglighetsaspekter för personer med särskilda behov tas i beaktande. Tillgänglighet är även viktigt att beakta vid upphandling av verksamhetssystem och webbverktyg.

Sammanfattningsvis handlar social hänsyn om att bl.a. arbeta för:

ökad sysselsättning
minskat utanförskap
främjande av jämställdhet och jämlikhet
goda arbetsvillkor
rättvisa löner
främjande av tillgänglighet

Etiska hänsyn

Vid upphandlingar kan Sölvesborgs kommun ställa *etiska krav* där det är möjligt. De etiska kraven baseras på ILO:s åtta kärnkonventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet, FN:s barnkonvention; artikel nr. 32 och ska följa den nationella lagstiftningen i produktionsländerna. Kommunens upphandlingar och inköp ska bidra till förbättrade arbets- och levnadsvillkor för odlare och anställda bakom produkterna.

Exempel på krav:

- I vissa upphandlingar kan kommunen ställa krav på information från leverantören om t.ex. produkters spårbarhet till produktionsenheter i andra länder
- Fairtradeprodukter för etisk konsumtion, t.ex. kaffe
- Inköp av ekologiska- och rättviseprodukter
- Uppförandekod för leverantörer



Sammanfattningsvis handlar etiska hänsyn om att bl.a. arbeta för:

ingen förekomst av barnarbete

ingen förekomst av tvångsarbete

att kräva att varor som levereras till kommunen är framställda under förhållanden som är förenliga med ILO:s åtta kärnkonventioner

Miljöhänsyn

Vilken typ av miljökrav som Sölvesborgs kommun kan ställa vid en upphandling beror på vilka mål och behov kommunen har, hur marknaden ser ut och vilken typ av vara, tjänst eller entreprenad som ska upphandlas. Vid vissa typer av upphandlingar kan det vara lämpligt att ta miljöhänsyn genom att ställa krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. I andra fall kan det vara mer lämpligt att använda kriterier som ingår i utvärderingen av vilka anbud som är de ekonomiskt mest fördelaktiga. Utvärderingskriterier kan användas för faktorer som har en direkt ekonomisk fördel (t.ex. kostnaderna för underhåll, energiförbrukning och avfallshantering) men även för faktorer som inte direkt går att kostnadsberäkna (t.ex. utsläpp, klimatpåverkan och hälsoskydd).

Exempel på områden för miljöanpassad upphandling:

- Kemikalieintensiva produkter
- IT-utrustning
- livsmedel
- arbetsmaskiner
- energikrävande utrustning
- upphandlingar som innefattar transporter

Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier för upphandling ska tillämpas.

Sammanfattningsvis ska miljöanpassad upphandling leda till att

användningen av andelen miljöanpassade produkter ökar, och att kommunen når satta miljö- och klimatmål



Ekonomisk hänsyn

Samarbete med Skatteverket för att motverka ekonomisk brottslighet

Vid all upphandling ska Sölvesborgs kommun samarbeta med Skatteverket för att motverka ekonomisk brottslighet och svartarbete såväl vid upphandlingstillfället som löpande under entreprenaden/avtalet. Kommunen ska endast anlita sådan uppdragstagare som

- är godkända för F-skatt
- redovisar och betalar skatter och avgifter

Detta gäller också de företag som uppdragstagaren i sin tur anlitar, i alla led. Uppdragstagaren är ansvarig för att kontroll sker i alla underliggande led. Inför varje nytt uppdrag ska underentreprenörer godkännas av beställaren.

Hänsyn till små och medelstora företag

Kommunens upphandling ska genomföras med ambitionen att mindre och medelstora företag ska ha möjlighet att delta som anbudsgivare.

Sammanfattningsvis handlar ekonomiska hänsyn om att arbeta för:

motverka ekonomisk brottslighet
motverka svartarbete
minska risken för osund konkurrens
kostnadseffektivitet